

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Έγκειμένον υπό του Υπουργείου της Παιδείας ως ελεύθερον ανάγνωσμα δι' όλα εν γένει τα Σχολεία (1932)
Τιμηδέν δια του Αργυρού Μεταλλίου της Ακαδημίας Αθηνών (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΗΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Έτησια δραχ. 2500, εξάμηνη δραχ. 1600.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Άγγλος, Αιγύπτου Λίρας 2. Αμερικης και άλλων κρατών, Δολλάρια 8. Έξωμηνη ανάλογος.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΙ' ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

Αποστέλλω: «Πρός το περιοδικόν «Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ», δόδος Γ' Σεπτεμβρίου, αριθ. 28 — Αθήνας». Τηλέφ. 55.536

ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1879

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Π. ΜΟΥΣΔΡΑΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΟΥ 1945

εξαιρετικώς, επειδή άρχίζει τον Μάιον, θά περιλάβη φυλλάδια, δεκαεπτάσιδα ή δεκαοσέλιδα, όκτώ μόνον μηνών.

Παλαιό Τόμοσ, όστισ, τιμώνται, δρ. 3000 άδτος και 5000 χροσάδτω. — Ο ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ κατά φύλλον άποστέλλω προνόμια συνδρομητού λαμβάνων ψευδώνυμον δι' όλον τό έτος και πληρωμή δρ. 200

Περίοδος Γ' — Τόμος 1ος

Αθήναι, 18 και 25 Δεγούστου 1945

Έτος 67ον — Αριθ. 16—17

ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΒΕΛΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΡΟΒΕΡΤΟΥ Λ. ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠ' ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΒΕΤΑΣ Σ. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

«Ο Ντίκ είχε αναγνωρίσει τούς ανθρώπους του Ρισιγχαμ, και κατάλαβε πώς ή μάχη είχε χαθεί για τόν Λαγκοστριανόν Ρόδο. Άραγε ό Σέρ Ντάνιελ νάχε πάει μαζί τους και νάχε καταντήσει κι' αυτός σάν τούς άλλους τούς φυγάδες; Είχε νικηθεί; Ή είχε λιποταχτήσει πηγαίνοντας με τούς Υορκέζους; Είχε κάη ατή τήν άτιμία; Θάταν μιά πολύ κακή έκλογή.

—Έλα, είπε σοβαρά, και γυρνώντας πρός τά πίσω άρχισε νά προχωρή με στό δάσος, ενώ ό Μάτχαμ τόν ακολουθούσε κουτσάλνοντας.

Γιά κάμποση ώρα περπατούσε χωρίς νά μιλάνε. Είχε άρχισε νά βραδιάζει. Ο ήλιός είχε γείρει πέρα από τό Κέτιλεϋ, οι κορφές των δέντρων χρυσίζανε, μα οι σκιές γίνόντουσαν έλο και πιδ πυκνές, και ή ύγρασία της νύχτας έπεφτε όλόγουρά τους.

—Αν είχαμε νά φάμε τίποτα... φώναξε ό Ντίκ χαφνικά σταματώντας

«Ο Μάτχαμ κάθισε χάμω κι' άρχισε νά κλαίη.

—Κλαίς για τό φαί, μα για τούς ανθρώπους που κινδυνεύανε δε νοιάστηκες καθόλου, είπε ό Ντίκ με περιφρόνηση. Έχεις άδρος στη συνείδησή σου, τή ζωή έφτά ανθρώπων, κύριε Τζάκ Ποτέ δε θά σου τό συχωρέσω αυτό.

—Στή συνείδησή μου! φώναξε ό Μάτχαμ, ριχνοντάς του μιά άγρια ματιά. Στή συνείδησή μου! Δέν κυτάς που έχεις ακόμα αίμα πάνω στο μαχαίρι σου. Και γιατί τόν σκότωσες τόν κακομοίρη; Σέ σημάδεφε με τό τόξο του, μα δέν έρριξε. Σ' έπιασε στα χέρια του, μα δε σούκανε κακό. Τόν σκότωσες σάν άνυπερά-

πιστο γατάκι. Μάλιστα, κύριε Ντίκ! Ο Ντίκ μουγγάθηκε.

—Καλά τούκανα, είπε σε λίγο. Θά με σκότωγε εκείνος.

—Ήτανε άναγδρω από μέρος σου, απάντησε ό Μάτχαμ. Είσαι ένας φωνακλάς, κύριε Ντίκ. Βρίσκεις τήν κατάλληλη εύκαιρία. Άς δρισκότανε ένας πιδ δυνατός και θά ελέπαμε αν δε σ' έθαζε κάτω. Δέ νοιάζεσαι έου για έκδίκηση, ούτε για τό θάνατο τού πατέρα σου που πήγε άδικα, σε μέλλει. Κι' άς ζητάει ή ψυχή του δικαιοσύνη. Τό μόνο που ξέρεις είναι, άμα πέσει στα χέρια σου κανένας που δέν είναι δυνατός, ή που δέν είναι άξιος, νά κάνεις τόν έξυπνό εις θάρος του.

—Μπα! φώναξε ό Ντίκ. Για καινούργιο μάς τό λές; Τό ξέρουμε πώς άνάμεσα σε δυό ό ένας είναι πάντα ό δυνατότερος. Και ό άλλος τις τρώει και λέει κι' ευχαριστώ. Όσο για σένα, που χρειάζεται ένα γερό ξύλο, για τό φέρσιμό σου, και για τήν άχαριστία σου απέναντί μου. Και δέν θά τό γλυτώσης!

Και ό Ντίκ, που και στον πιδ μεγάλο θυμό του ήτανε φύχραιμος, άρχισε νά ξεκουμπώνει τή ζώνη του.

—Τώρα θά τις φας, είπα θυμωμένος.

«Ο Μάτχαμ δέν έκλαιγε πιά. Ήταν κατακίτρινος, όμως κοίταζε τόν Ντίκ μέσ' τά μάτια χωρίς νά συγκινηθή. Εκείνος έκανε ένα σήμα κουνώντας στον άγέρα τή ζώνη του, μα στάθηκε

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

«Τί όμοιές εικόνας που έχει τό καινούργιο μου βιβλίο!»

του και ποτέ δεν θα μπορούσε να τον βάλλει να κάνει την παραμικρή δουλειά. Αγαπάει υπερβολικά την καλοπέραση. Δηλαδή οι γάτοι είναι σωστοί Σουβαρίτες. Δεν συλλογίζονται τίποτα άλλο παρά να τρώνε και να καλοκοιμούνται.

— Τί ώρα το ζωο όμως που είναι. Είναι τυχερή που το έχεις.

— Και πιά πολύ γιατί είναι σπανιότητα εδώ, είπε χαμογελώντας η Γλυκέρα. Μά να, τα γλυκά μου είναι έτοιμα. Δεν μένει πιά παρά να τα φήσουμε. Έσο όμως δεν είν' ώρα να μελετήσεις;

— Έχω να μάθω το αβριανό μου μάθημα μονάχα και θα το μελετήσω το βράδυ. Νομίζω τώρα πως είναι καιρός να πάω στην παλαίστρα.

— Βέβαια πήγαινε γρήγορα και δείξε δ,τι ξέρεις.

Στο σχολείο του Λύσι, όπως στα περισσότερα από τ' αθηναϊκά σχολεία, το πρωινό ήταν αφιερωμένο για τα γράμματα και για την μουσική. Ίστερα γυμναζόμαστε στα δπλα και στην επτάσια και κατά το απομεινήμερο πηγαίναμε στο γυμνάσιο ή στην παλαίστρα, το βράδυ, πριν από το ήλιοβασιλευμα μελετούσαμε τα μαθήματά μας. Όπως ήθελε ο Αθηναίοι μαθητές δεν ήταν περιωρισμένοι σε μια μονότονη κοινωνική ζωή, όπως εσεις, παιδιά μου. Επαίρωνε κι' αφήματα τις πλάκες μας και τα βιβλία μας κάπως πιά ελεύθερα. Μπαίναμε και θγαίναμε στο σχολείο, όπως μας έκανε διάθεση. Και δεν είμαστε μονάχοι μας. Ένα πλήθος ανθρώποι παινιόβγαίναν μέσα σ' αυτό, όπως κι' οι μαθητές. Συχνά είδα φίλους του δασκάλου μας, άντρες ώριμους να έρχονται στη μέση του μαθήματος και να τον κόβουν χωρίς ο Λύσις να στενοχωριέται. Η αλήθεια είναι ότι δεν είχαμε κανονικές διακοπές και για ώρισμένο διάστημα όπως μαθαίνο πως γίνεται σ' άλλα μέρη. Τα πανηγύρια, οι πομπές κι' οι άγώνες ήταν ενκαίριες για να σταματούν για μερικές ημέρες τα μαθήματα. Τη μαθητική μου ζωή, αν θγάξω την αυστηρότητα και τα κάπως πολύ συχνά ξυλοκοπήματα του δασκάλου, την πέρασα με ζηλευτή ελευθερία.

Έτρεξα λοιπόν να πάω στην παλαίστρα, όπου θα συναντούσα τον Θεαγγένη κι' έκτος από αυτόν τους περισσότερους από τους πρωίνους συμμαθητές μου.

Ο πατέρας μου είχε φροντίσει να με μάθη πως έπρεπε να φέρνομαι όταν βρισκόμουν έξω από το σπίτι μου. Ήξερα πως σύμφωνα με τις

διδασχές του έπρεπε να περιπατώ ταπεινά, δίχως να κοιτάζω κανένα στο πρόσωπο, ούτε να ρίχω ματιές δεξιά και άριστερα. Αν άπαντούσα στο δρόμο μου κανένα ηλικιωμένο ή γέρο έπρεπε να παραμερίσω με σεβασμό για να του κάνω τόπο να περάσει.

Μού ήταν απαγορευμένο να περάσω από την αγορά. Οι νέοι της Αθήνας ούτε εκεί ούτε στα δικαστήρια έπρεπε να παρουσιάζονται, γιατί και στα δυο αυτά μέρη άκούει κανείς πάρα πολλές ψευσιές. Έτσι λοιπόν πέρασα γοργά μέσα από άποκέντρους δρόμους και δεν άργησα να φτάσω στην παλαίστρα του Έρμογένη, του όνομαστού γυμναστή.

Πολλές φορές, παιδιά μου, σάς μίλησα για τον ήθικό σκοπό που ζητούσαμε να φτάσουμε έμεις οι Αθηναίοι με τα Γυμνάσια και με τις Παλαίστρες. Δεν ήθελαν να μας κάνουν επαγγελματίες άθλητές, σαν τους χοντρούς και άγριους εκείνους ανθρώπους που δεν στοχάζονται τίποτε άλλο παρά πως να τρώνε και πως να δίνουν χτυπήματα. Όπως κι' ο ίδιος ο Πλάτων λέει στην «Πολιτεία» του, η γυμναστική δυναμώνει και την ψυχή και το σώμα. Η άποκλειστική ανάπτυξη του μυαλού στο τέλος κουράζει τη σκέψη και χαλαρώνει τη δύναμη του κορμιού. Στην παλαίστρα το παιδί μαθαίνει το θάρρος, την άντοχή, και μαζί μ' αυτά και την επιδειξιμούνη και ευκίνησια. Η γυμναστική συμπληρώνει τη μόρφωση του χαρακτήρα καθώς κι' η μουσική. Σε μας τους Αθηναίους το σώμα φρονιζόταν όσο και η ψυχή και χάρη σ' αυτή την άρμονική ίσορροπία και των δυο μπορούσαμε να προσφέρουμε στον κόσμο τ' άθάνατα εκείνα όποδείγματα που θα τα θαυμάζουν όλοι οι αιώνες.

Έτρεχα λοιπόν κι' εγώ στον Έρμογένη για ν' άκολουθήσω την επιθυμία του πατέρα μου που ήθελε να κρατήσω το ροδοκόκκινό μου χρώμα, την καλή μου υγεία και την δύναμή μου, που την χρωστούσα στις καλές συνήθειες της παιδικής μου ηλικίας στην έξοχή. Δεν άργησα να φτάσω στην παλαίστρα. Ήταν μια εύρύχωρη αθή, πλακόστρωτη γύρω-γύρω, και σκεπασμένη με μια μεγάλη τέντα για να κόβεται ο πολύς ήλιος.

Μόλις μπήκα μέσα είδα μια παρέα από εφήβους και άνδρες που κουβέντιαζαν μεταξύ τους. Ανάμεσα τους ξεχώρισα τον Εύφοριωνα, που στεκόταν κάπως ταπεινά στο πλάι ενός ψηλού άντρα με πλούσια

ζμάτιο και πολύτιμα δαχτυλίδια στα χέρια του.

Αργότερα, έμαθα πως ήταν ο καλύτερος του συμμαθητή μου. Βλέποντάς με ο Εύφοριων ζάρωσε τα φρύδια του, μα ο σεβασμός για τους μεγαλύτερους του τον έμποδισε να πει τίποτα μπροστά τους. Όσο μού έκανε άντύπωση η ταπεινή και συμμαζεμένη στάση του και από μέσα μου ένιωσα την επιθυμία να το μοιάσω κι' εγώ, σ' αυτό τουλάχιστον.

Μή θέλοντας να περάσω ανάμεσα απ' την παρέα που έκλεινε την είσοδο, έστάθηκα μιά στιγμή. Ο καλύτερος του Εύφοριωνα μιλούσε εύθυμα και στο ίδιο ύψος του άπαντούσαν οι φίλοι του. Ένας κοντός και χοντρούς άνθρωπάκος, ντυμένος μ' ένα φτωχικό ζμάτιο, ξεχώριζε για το ξεχωριστό του κέφι. Ξεκαρδιζόταν στα γέλια, τεντώνοντας, κρατώντας τα πλευρά του, έκανε σά να έβρισκε σε κάθε λέξη του Λεωκράτη άπερίγραπτη νοστιμάδα. Έγώ παραξενεύτηκα, γιατί μ' όλο που ο πατέρας του συμμαθητή μου φαινόταν άνθρωπος πρόσχαρος κι' έξυπνος, εκείνα που έλεγε δεν ήταν δά και τόσο ξεκαρδιστικά. Ο Λεωκράτης το συναισθάνθηκε δίχως άλλο, γιατί γυρίζοντας ξαφνικά προς το μέρος του κοντόχοντρου άνθρώπου, του είπε άπτότομα:

— Πολύ δυνατά γέλας, Πασίων, φύλαξε τις δυνάμεις σου για το τραπέζι το βράδυ, γιατί εκεί θα λέω πολύ περισσότερες έξυπνάδες από τώρα, σε προειδοποιώ.

— Αυτό είναι δόσολο, άκομη και για σένα τον ίδιο. άποκρίθηκε ο Πασίων. Κάθε τι που λές είναι έξαίσιο, μα τους θεούς! Δεν έχεις το ταίρι σου!

Μά ενώ πρόφερε αυτά τα μελιστάλακα λόγια, η ματιά του δεν έδειχνε καμιά συμπάθεια. Ο Λεωκράτης έστριψε το πρόσωπό του περιφρονητικά κι' έξακολούθησε να μιλά με τους άλλους. Εκείνη τη στιγμή έφτασε ο Μενεκράτης τρέχοντας, λαχανιασμένος και κατακόκκινος και πήγε κοντά στον Πασίωνα. Έπειδή έτυχε να βρίσκομαι στο πλάι τους, δίχως να το θέλω, άκουσα αυτόν τον διάλογο:

— Του κάκου έτρεξα στους φίλους σου, στού Κριτία και στού Φίλιωνα, έλεγε ο συμμαθητής μου. Δεν θέλησαν να μού δώσουν τίποτε!

— Πώς; ούτε έναν όβολό; έκανε ο Πασίων θυμωμένος.

— Τίποτε. Βαρέθηκαν, λέει, να σε δανείζουν, γιατί ποτέ δεν τους

δίνεις πίσω τα δανεικά. Γιατί δεν ζητάς κι' από τον Λεωκράτη; μού έκανε.

— Αγόητε! δεν στάθηκες άξιος να καταφέρεις τίποτε, είπε άγρια ο Πασίων. Γκρεμίσου από μπροστά μου.

Και σπρώχνοντας άπτότομα τον συμμαθητή μου, που λίγο έλειψε να πέσει, πήγε χαμογελώντας κοντά στον Λεωκράτη και ξανάρχισε τις κολακειές και τα καλοπιάσματα.

Τότε κατάλαβα πως ο Πασίων ήταν ένας από εκείνους τους παρασίτους για τους όποιους μού μιλούσαν ο παππούς μου και ο πατέρας μου. Στην έξοχή όπου ζούσαν ως τότε δεν είχα τύχει ν' άπαντησω κανέναν από αυτούς.

Εκεί που τους κοίταξα μ' άπορία ήρθε κοντά μου ο Εύφοριων και μιλώντας μου σιγανά, για να μην τον άκούσουν, μού είπε:

— Σου φαίνεται παράξενο; — Και βέβαια. Γιατί ο Πασίων γελάει έτσι, ενώ δεν φαίνεται να έχει όρεξη;

— Γελάει για να φάνη το βράδυ, όπως γέλασε για να φάνη χτές, όπως πάλι θα γελάσει για να φάνη αύριο.

— Καλά, και ο πατέρας σου; Του άρέσει αυτό το πράμα, να τον άκολουθούν και να τον κολακεύουν μ' ένα τέτοιο τρόπο;

— Μπα, δεν του κάνει εντύπωση, γιατί έτσι συνηθίζεται στην καλή τάξη.

— Τότε πολύ θα ήθελα να μην άνήκω στην τάξη αυτήν! έρώναξα. Και σ' αγαπάς τον Μενεκράτη;

Ο Εύφοριων σήκωσε τους ώμους του.

— Είναι σωστό να έχω κι' εγώ τον άκόλουθό μου, είπε. Μά να, η είσοδος είναι ελεύθερη, άς μπούμε.

— Στοίχηματίξω πως δεν γνωρίζεις τίποτε από τα γυμνάσια της παλαίστρας, είπε ο Εύφοριων, μπαίνοντας μαζί μου, ενώ ο Μενεκράτης όρμωσε για να του κρατήσει το ζμάτιό του.

— Θέλεις να ίδης; φώναξα, παίρνοντας στάση παλαιστή.

— Αργότερα άπάντησε ο Εύφοριων χαμογελώντας. Θα σε μαλώσω ο δάσκαλος αν άρχισης τα γυμνάσια προτού να τον χαιρετίσης.

— Αλήθεια, είπα, ο πατέρας μου μού σόστησε να παρουσιαστώ πρώτα σ' αυτόν. Πού θα τον βρώ;

— Νά τος, είπε ο Εύφοριων, δείχνοντάς μου έναν ψηλό άντρα, ντυ-

μένον μ' ένα κόκκινο χιτώνα και κρατώντας, ένα μακρύ και γυριστό ραβδί στο χέρι του, που έρχόταν προς το μέρος μας.

— Χαίρε, δάσκαλε, είπε ο συμμαθητής μου, χαιρετώντας τον γυμναστή. Νά, πρόσθεσε, ένας καινούργιος μαθητής. Έρχεται από την έξοχή και φαίνεται πως έχει αίμα μέσ' στις φλέβες του. Επίτρεφέ μου να σου τον παρουσιάσω.

Κι' άφου με έδειξε με μια χαιτωμένη χειρονομία ο Εύφοριων άπομακρόνθηκε, ενώ ο Μενεκράτης έτρεχε από πίσω του σαν σκυλάκι.

Ο γάτος άκούμπησε παιχνιδιάζικα το κεφάλι του στο μπράτσο της Γλυκέρας. (Σελ. 102, στ. γ')

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΣΤΡΑ

Ο Έρμογένης ήταν ένας ψηλός κι' άθλητικός άντρας. Το πρόσωπό του σγεδόν ξεαφανιζόταν κάτω από τ' άφθονα κοκκινωπά και σγουρά μαλλιά του και τα γένια του. Δεν μού φάνηκε εύκολος άνθρωπος και φοβήθηκα μήπως φανώ άδέξιος κι' άχαρος σε τούτον τον τόσο αυστηρό κριτή.

— Γόδσου, μού είπε μονάχα άφου με κοίταξε προσεκτικά από το κεφάλι ως τα πόδια, δείχνοντάς μου τ' άποδυτήρια, μιά άνοιχτή στοά, που έβλεπε προς το δρόμο και που ή πόρτα της άνοιγε στο δεξί μέρος της κονίστρας. Ένα πλήθος χιτώνες και ζμάτια βρίσκονταν κίόλας

σφαιρισμένοι εκεί μέσα. Έτρεξα να γδυθώ και ξαναγύρισα όλόγυμνος για να περάσω από την ξεταστική ματιά του Έρμογένη.

— Α, έκανε, άφου με όποχρέωσε με το γυρνό ραβδί του να στριφογυρίσω δυο-τρεις φορές. Μυώνες, μα τους θεούς όποφερτοί.

(Άκολουθεί)

ΠΩΣ ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΗΣΑΝ ΤΟΥΣ ΜΑΚΑΡΟΝΑΔΕΣ ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ ΤΗΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

Στα Δωδεκάνησα και μετά την άπελευθέρωσή τους είχαν μείνει άκομη άρκετοί Ιταλοί, καρραμπινέροι, δημόσιοι υπάλληλοι κι' άλλοι γελοίοι ύπηρέτες του Ντούσσε και του Ίμπέρο του. Ζούσαν κλεισμένοι σ' ένα μέρος, γιατί φοβόνταν το δικαιο έξέσπασμα του Δωδεκανησιακού λαού και περιμέναν ένα βαπόρι να τους πάει στην πατρίδα τους.

Επιτέλους ήρθε το βαπόρι και όλοι οι γκλοροζόοι μαζεύτηκαν στο λιμάνι. Οι Άγγλοι παρακάλεσαν θεομά τον πληθυσμό να μην κάνει καμιά έκδηλωση, και για να είναι άκομη πιό βέβαιοι έβαλαν τους Ιταλούς να επιβιβαστούν στο πλοίο, παρώντας ανάμεσα από δυο στοίχους Ίνδων στρατιωτών. Τα παιδιά όμως της Δωδεκανήσου δ' άρρώσταιναν από τον καημό τους αν άφηναν τους φίλους τους τους Ιταλούς να φύγουν δίχως να τους άποχαιρέτησουν όπως τους άξιζε. Μάζεψαν λοιπόν

όλες τις σάπες και παραγινωμένες ντομάτες του νησιού, τις έβαλαν σε κοφίνια, και την ώρα που περνούσαν οι Ιταλοί άρχισαν να τους «ραίνουν» με ντομάτες, αλλά με τέτοιο ένθουσιασμό, που οι γενναίοι φρατέλλοι έγιναν σε λίγο σωστός μπελτές. Οι Ίνδοι γελούσαν κάτω από τα γένια τους, αλλά κρατούσαν όλο τους το σοβαρό, χωρίς να επερβαίνουν, οι ίδιοι οι Ιταλοί δεν τολμούσαν ν' άμυνθούν, κι' έτσι οι Ιταλοί έφηναν από τα Δωδεκάνησα και σίγουρα δ' άργήσουν να ξεχάσουν το ξεπερβόδισμα που τους έκαναν τα Έλληνόπουλα όταν τους άποχαιρέτησαν για τελευταία φορά.

ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΜΑΘΕΤΕ ΠΩΣ... ΦΩΤΙΖΟΝΤΑΝ ΟΙ ΠΟΛΕΙΣ ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ ;

Υστερα από έξη σχεδόν χρόνια σκοταδιού οι ευρωπαϊκές πόλεις φωτίζονται επιτέλους ελεύθερα. Είναι αλήθεια και στην Αθήνα και στο Παρίσι και δίχως άλλο και σε άλλες πόλεις το ηλεκτρικό συχνα χάλαι και οι δρόμοι και τα σπίτια μένουν ώρες σκοτεινά. Μ' αυτό δεν είναι τίποτε, μπροστά στο πασαπατευτό σκοτάδι όπου ήταν ο κόσμος υποχρεωμένος να περπατάει έξη χρόνων βράδυα και στο τραγικό σβύσιμο των φώτων τις ώρες του συναγερού. Και στο κάτω-κάτω, όποιος πολυστενοχωριέται, δεν έχει παρά να κατεβή στα κέντρα, να κ' έχει χορταίνουνε τα μάτια του φως από τους ηλεκτρικούς ήλιους που φωτίζουν τους δρόμους, από τις αστραφτερές βιτρίνες, από τις χρωματιστές φωτεινές ρεκλάμες κ' από τις φωτόλουστες κισόδους των θεάτρων και των κινηματογράφων.

Η αλήθεια είναι πως είμαστε πολύ κακοσυννηθισμένοι. Το ξέρετε, πως πριν από εκατό χρόνια δεν υπήρχε κανένας φωτισμός στους δρόμους της Αθήνας, μα και των περισσότερων από τις ευρωπαϊκές πόλεις και πως οι παπούδες μας έβρισκαν πολύ φυσική τη «συσκόπιση», που μ'ας έκανε όμως τόσο πολύ να δυσανασχετούμε, και κυκλοφορούσαν στους δρόμους με φαναράκια—όχι βέβαια ηλεκτρικά, που τέτοια τύχη!—αλλά τσιμπλιάρικα φαναράκια του λαδιού και παλαιότερα με μεγάλα δαυλιά αναμμένα, που τα κρατούσε μπροστά ένας υπηρέτης.

Ολόκληρο τον μεσαίωνα ο κόσμος που κυκλοφορούσε στους δρόμους τη νύχτα, με τέτοια δαυλιά φωτιζόταν και όταν δινονταν υπαίθριες γιορτές ειδικοί υπηρέτες στέκονταν στη μέση του πλήθους με τ' αναμμένα δαυλιά, σαν ζωντανοί φανοστάτες. Ο φωτισμός όμως αυτός, όχι μόνον δεν ήταν τέλειος, άλλ' ήταν κ' εξαιρετικά επικίνδυνος. Έτσι, σ' ένα χωρό που είχε δώσει στο Παρίσι η γαλλική Αδλή, ο βασιλιάς Κάρολος δ Σ' κόντεψε να καθ' ζωντανός. Ο πυρός που κρατούσε στα χέρια του ένας υπηρέτης έβαλε φωτιά σε διάφορα κοστούμια, κ' ο βασιλιάς σβήθηκε χάρη στη δούκισσα του Μπερνού, που του έριξε επάνω του το πανωφόρι της.

Αυτό συνέβη το σωτήριο έτος 1393.

Για το φωτισμό των σπιτιών χρησιμοποιούσαν τότε, εκτός από τα λυχνάρια, και αλειματοκέρια, κατασκευασμένα από ένα νηματένιο φυτίλι, περιτυλιγμένο με πρόβιο ξύγκι. Τ' αλειματοκέρια αυτά τα έκαναν οι χασάπηδες, αλλά και το φως τους ήταν πολύ λίγο κ' η μυρουδιά τους ανυπόφορη. Έπι πολλούς αιώνες οι πόλεις δεν φωτίζονταν καθόλου τη νύχτα. Οι άστοι κλείνονταν στα σπίτια τους μόλις σουρούπωνε, και στους δρόμους δεν συναντούσε κανείς παρα μονάχα τους γάτους και τους διαροήκτες, που ούτε λογάριάζαν καθόλου την περίπολο που γύριζε σ' ώρισμένες ώρες φωτισμένη κ' αυτή με δευλιά.

Κατά το 1524 οι λαποδύτες του Παρισιού αποθρασύνθηκαν σε τέτοιο σημείο, ώστε έβαζαν φωτιά στα σπίτια για να μορέσουν ύστερα να τα λεηλατήσουν με την άνεσή τους, κ' οι δυσίτητοι παριζιάνοι αναγκάστηκαν κάθε βράδυ να βάζουν έναν κοινά με νερό μπροστά στην πόρτα τους και να κρεμούν ένα φανάρι στα παράθυρά τους. Αυτός όμως ο φωτισμός τους φάνηκε πολυέξοδος και σε λίγο τα φανάρια εξαφανίστηκαν.

Έπι τέλους το 1588 η πρωτεύουσα της Γαλλίας απόκτησε δημοτικό φωτισμό! Στη γωνιά κάθε δρόμου μπήκε από ένας ξύλινος στύλος σε σχήμα Γ, κ' από την άκρη του κρεμόταν ένα τσουκάλι γεμάτο ρετσίνα μ' ένα στουπί στη μέση που έκαιε άρκετες ώρες τη νύχτα. Φαντάζεστε τί μυρουδιά και τί καπνό έβγαζαν αυτά τα τσουκάλια, κ' όμως οι παριζιάνοι χειροκρότησαν μ' ένθουσιασμό την υπέροχη αυτήν καινοτομία!

Το 1662 εγκαινιάστηκε και μια άλλη καινοτομία. Όπως έχουμε σήμερα τους σταθμούς των ταξί, έτσι από το χρόνο εκείνο τα Παρίσι ιδρύθηκαν σταθμοί «πυροφόρων». Δηλαδή κάθε τριακόσια μέτρα υπήρχε ένας σταθμός, όπου μπορούσε κανείς να νοικιάση ένα ή δυο γερά παλληκάρια εφοδιασμένα μ' ένα δαυλό, για να τον πάνε σπίτι του, χωρίς φόβο να πέση σε κανένα λάκκο ή να ληστευθή από τους κακοποιούς. Οι

«πυροφόροι» αυτοί πληρώνονταν τρεις δεκάρες την ώρα και ήταν σε μεγάλη χρήση ως τις άρχες σχεδόν του περασμένου αιώνα.

Όστόσο το 1667, όταν δηλαδή στη Γαλλία βασιλευε ο βασιλιάς - Ήλιος, ήταν φυσικό να φροντίση κάπως περισσότερο για τον φωτισμό της πρωτεύουσάς του. Τα τσουκάλια με το ρετσίνα αντικαταστάθηκαν από μεγάλα φανάρια κρεμασμένα στη μέση του δρόμου, με σκοινιά που στερεώνονταν στους αντικρουστούς τοίχους. Μέσα σε κάθε φανάρι έμπαινε ένα χοντρό κερί που κρατούσε σχεδόν ως το πρωί. Μα η πραγματική επανάσταση στο φωτισμό, και των σπιτιών και των δρόμων έγινε, όταν άρχισε να χρησιμοποιείται για φωτιστικό μέσο το πετρέλαιο, δηλαδή τώρα κ' εκατό χρόνια επάνω-κάτω. Τότε στήθηκαν στους δρόμους συστηματικοί φανοστάτες, και μέσα σε κάθε φανάρι έμπαινε μια λάμπα του πετρελαίου με πλατύ φυτίλι, που σκόρπιζε «άπλετον φωτισμόν» στους δρόμους. Πολλά από τα φανάρια που στολίζουν και σήμερα ακόμη τους δρόμους της Αθήνας, πρωτοφωτιστήκαν με λάμπες πετρελαίου κ' ύστερα, κατά το τέλος του περασμένου αιώνα, μεταποιήθηκαν σε φανάρια του γκαζιού. Ο πατέρας σας, και ασφαλώς ή γιαγιά σας, θα θυμάται ακόμη τους φανοκάρους που κάθε βράδυ μόλις σουρούπωνε γύριζαν στους δρόμους της Αθήνας, με μισό σκάλα ή μ' ένα υψηλό ραβδί στο χέρι. Όταν ήθελαν να καθαρίσουν τα τζάμια του φαναριού ή ν' αλλάξουν το αμίαντο, ανέβαιναν στη σκάλα. Όταν ήθελαν μονάχα ν' ανάψουν το φανάρι χρησιμοποιούσαν το μακρό κοντάρι τους, που στην άκρη του είχαν ένα αναμμένο κερί, το ίδιο όπως οι καντηλανάφτες ανάβουν και σήμερα ακόμη ταμανούαλια της εκκλησίας. Το πρωί πάλι με το ξημέρωμα οι φανοκάρου γύριζαν κ' έσβηναν τα περιττά φανάρια.

Οι φανοκάρου αυτοί διατηρήθηκαν ακόμη κ' όταν στους δρόμους μπήκε το ηλεκτρικό, γιατί τα πρώτα φανάρια έφεγγαν με βολταϊκά τόξα, είχαν δηλαδή αντί για λαμπτήρα, δυο μασούρια από κάρβοννο που ανάμεσα τους περνούσε το ρεύμα και που έπρεπε κάθε μέρα ν' αλλάζονται. Κάθε απόγευμα στο Ζάππειο και στο Σύνταγμα γίνονταν σκοτωμός από

τα παιδιά που χυμούσαν ποιδ να πρωταρπάξει το μασούρι που πετούσε κάτω ο φανοκάρου.

Τώρα πέρασαν πιά αυτοί οι καιροί. Οι φανοκάρου καταργήθηκαν και με το γύρισμα ενός κουμπιού φωτίζονται μονομιάς όλοι οι δρόμοι. Κι' αν μ'ας έλειψε πέντε χρόνια το φως, είναι για να μάθουμε να εκτιμούμε όσο αξίζουν, τ' αγαθά του πολιτισμού και της ειρήνης.

Ο ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ Ο ΚΑΚΟΣ ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΚΙ' Ο ΚΑΛΟΣ ΨΥΛΛΟΣ

Μια φορά κ' ένα καιρό ήταν ένας βασιλιάς κακός, μα πολύ κακός, κ' ένας ψύλλος καλός, μα πολύ καλός. Ο ψύλλος όλη την ημέρα καθόταν κρυμμένος κάτω από το στρώμα στο κρεβάτι του βασιλιά κ' ήταν ήσυχος σαν άρνακι. Κι' ο βασιλιάς όλη την ημέρα καθόταν στο θρόνο του, κ' ήταν άγριος σαν το θηρίο κ' έκανε όλους να τον τρέμουν.

Μια μέρα λοιπόν έδωσε διαταγή ο βασιλιάς να του έτοιμάσουν για το βράδυ κολοκυθάκια μουσακά. Αυτό ήταν το αγαπημένο του φαί. Ηρθε η ώρα να φάη. κάθισε ο βασιλιάς στο τραπέζι. Χρυσά πιτάτα, χρυσά ποτήρια, χρυσά πηρούνια, όλα χρυσά. Του φέρνουν και το μουσακά σε μια δλόχουση πιατέλα. Γεμίζει ο βασιλιάς το πιάτο του ως άπ'άνω, κόβει μια τόση κοματάρα, τη βάζει στο στόμα του... Πωπό, τί ήταν εκείνο; Ο μάγειρας είχε κάνει λάθος και είχε ρίξει δυο φορές αλάτι στο φαί. Κι' έτσι ο μουσακάς είχε γίνει λίσσα!

Βάζει ο βασιλιάς μια φωνή: —Ποιός έριξε τόσο αλάτι στο μουσακά; —Τι να σου πώ, πολυχρονεμένη μου; Ο μάγειρας, ποιός άλλος; —Ο μάγειρας! Να τον ρίξουν εθής στη φυλακή και αύριο πρωί πρωί να του κόψουν τη γλώσσα, να μάθη άλλη φορά να δοκιμάζη καλύτερα τα φαγητά. —Όπως προστάζει, βασιλιά μου.

Σηκώνεται ο βασιλιάς απ' το τραπέζι πύρ και μανία που δεν μπόρεσε να φάη το αγαπημένο φαί... Πάει στην κάμαρά του και πέφτει στο κρεβάτι του να κοιμηθή. Μόλις είχε κλείσει τα μάτια του, Πίκ, πίκ! ακούει κάτι να τον τσιμπάει.

Τινάζεται ο βασιλιάς: —Ποιός είναι; —Εγώ, ο ψύλλος! —Ο ψύλλος! Στάσου και να ιδής!

Σηκώνεται ο βασιλιάς, ανάβει το κερί του, ψάχνει από δω να βρῆ τον ψύλλο, κάνει από κει να τον τσακώση, τίποτε! Ο ψύλλος ήταν πονηρός και του ξεφευγε. Στο τέλος πιά άποκαμε ο βασιλιάς κ' αποφάσισε να πέση πάλι να κοιμηθή. Μόλις άρχισε να τον γλυκοπαίρνει ο ύπνος, πίκ! πίκ! έβγαίνε πάλι ο ψύλλος και τον τσιμπούσε. Πάλι, σηκώνόταν ο βασιλιάς, πάλι άναβε το κερί,—τότε, βλέπετε δεν υπήρχε ηλεκτρικό, και για να κάνη φως ήταν μεγάλη χασομέρια. Κυνηγούσε τον ψύλλο από δω, τον κυνηγούσε από κει, αδύνατο να τον πιάση.

Στο τέλος, σαν είδε κ' άπόειδε, του λέει ο βασιλιάς του ψύλλου: —Για πές μου τέλος πάντων, τί θέλεις από μένα και δε μ' αφήνεις να κοιμηθώ; —Θέλω να δώσης διαταγή ν' αφήσουνε του μάγειρα τη γλώσσα ήσυχη στη θέση της. —Πάει καλά.

Σηκώνεται ο βασιλιάς όπως ήταν ξευπόλητος και με τα νυχτικά του και πάει και βρίσκει τους φρουρούς που φύλαγαν απέξω από την πόρτα. Τους λέει: —Να τρέξετε εθής στη φυλακή και να πῆτε πως έδωσα διαταγή ή γλώσσα του μάγειρα να μείνει στη θέση της και αύριο το πρωί να τον αφήσουνε να πάη στο σπίτι του.

—Στο λεπτό, βασιλιά μου! Γυρίζει ο βασιλιάς στην κάμαρά του, σβήνει το κερί πέφτει στο κρεβάτι του. Κοιμάται ως το πρωί ύπνου άγγελικόν. Ούτε και φάνηκε καθόλου ο ψύλλος. Πέρασαν δυο-τρεις μέρες κ' έρχεται στο βασιλιά ένα γράμμα, από έναν άλλον βασιλιά ξάδερφό του, πως έκανε την Κυριακή τους γάμους του και τον καλούσε να πάει. Φωνάζει ο βασιλιάς το ράφτη του και του παραγγέλνει να του ράψει μια καινούργια φορεσιά δλόχουση. Έρχεται το Σάββατο, του φέρνουν του βασιλιά τη φορεσιά έτοιμη, στο κουτί. Πιάνει εκείνος, τη φοράει και στάθηκε πιά στον καθρέφτη και καμάρωνε. Έξαφνα, κοιτάει καλύτερα και τί να ιδή! Ίου! Το δεξί του μανίκι είχε τρία κουμπιά και το άριστερό

μονάχα δύο!!! Βάζει μια άγριοφρονάρα: —Ναρθή άμέσως ο ράφτης που μούραψε τη φορεσιά μου!

Έρχεται ο ράφτης, τρέμοντας ο κακομοιρη. Του λέει ο βασιλιάς: —Δε μου λές, ποιός έραψε τα κουμπιά στα μανίκια μου κ' έβαλε τρία στο δεξιό και στο άριστερό μονάχα δύο; Έ; —Ξερώ γώ, πολυχρονεμένη μου; Το ραφτόπουλο.

—Το ραφτόπουλο; Να το πιάσουνε εθής και να το ρίξουνε στη φυλακή και αύριο πρωί πρωί να του κόψουν και τα δυο του χέρια για να μάθη άλλοτε να ράβη καλύτερα. —Όπως προστάζει, βασιλιά μου.

Πέφτει το βράδυ ο βασιλιάς να κοιμηθή κ' ήταν ακόμη φουρκισμένος με τη φορεσιά του. Μόλις άρχισε να γλαρώνη, πίκ, πίκ! —Ποιός είναι που με τσιμπάει; —Εγώ, ο ψύλλος. —Έσθ είσαι πάλι; Τώρα να σου δείξω εγώ!

Σηκώνεται ο βασιλιάς, ανάβει το κερί του, κοιτάζει στα σεντόνια του, κοιτάζει στις κουβέρτες του, κοιτάζει στο στρώμα του, τίποτε! Αφανθή, άρχισε πάλι και τον τσιμπούσε. Στο τέλος άποκαμε ο βασιλιάς.

—Ψύλλε; Έ ψύλλε! —Όρριστε, πολυχρονεμένη βασιλιά. —Δε μου λές, τί σου ήρθε πάλι άπόψε και δε μ' αφήνεις να ήσυχάσω; (Το τέλος στο έρχόμενο)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ANAMONH

Να λημονής τα τωρινά προσπάθει, Τ' άπόρητα, τ' άπαλαια τωρινά, Κι' ως γλυκοπέγγουν τ' άφρανού τα βάθη Πίστατε που ή χαρά θάρρη ξανά.

Όπου φύλλο, κλαδί, θ' άνταρικήση Στο γυρισμό της έσαι κ' ο καλός. Θά κελαιδήση σε βουνά, σε δάση Και στην καρδιά μας ο κορδαλός.

Τινάζοντας επάνω στα φτερά του Αχ, τόσες θλίψεις, τόσες συμφορές, Θά διώξη τα σκοτάδια του θανάτου. Και φως θά λάμψη, άχτίδες γιορ- [τερές!]

Όρρίζοντες της νοσταλγίας μ'ας φώτα, Βουνά, άκρογάλια, κάμποι, δέντρα, Ίάνθοι, Όταν σ'ας ξαναϊδούμε σαν και πρώτα Στη γη θάχουμε ξαναγεννηθεί. ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΑΝΤΕΡΜΑΛΗΣ

ΣΑ ΘΡΥΛΟΣ

Κάστρο δεν ήταν! Ένα σπίτι απλό βυμμένο...

Κάστρο δεν ήταν, μ' άνιτες σαν κάστρο...

Τρεις νέοι, τρία παλληκάρια ήταν οι μόνοι...

Κι' όταν στο γέγραμ του ήλιου οι άντριωμένοι...

Σωρό τα πτώματα, έλεγαν, θα βρούνε, μα βρήκαν...

Ποιή' έβγαίνε; 'Από τα νεύδα αυτή ή θυσία...

Στο Κούγγι δίπλα και στ' 'Αρκάδι, τ'ό σπίτι...

ΜΗΑΙΞ

Δέν θα ξεχάσω ποτέ το όμορφο χωριό. Το καμάρι...

Το καθαρό νερό μουρμουρίζοντας έρεχε στ' αυλάκια...

Κουρασμένος κάθησα στο καταπράσινο γρασιδί...

μορφο χωριό. Και γύρισα στην πόλη ευχαριστημένος.

Τώρα όμως που ξαναπήγα, το όμορφο χωριό...

Βολιωτάτουλο

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΕ ΕΝΑ ΚΟΤΤΕΡΟ

— Παιδιά, έτοιμοι; — Ναι, έτοιμοι! — Μπρός, σιγά-σιγά...

Αλλά πού έμεις. Πού ν' ακούσωμε; Δυό-δυό...

Όταν φτάσαμε στο κότερο οι μεγάλοι είχαν πάει...

Όταν φτάσαμε στο κότερο οι μεγάλοι είχαν πάει...

Όταν φτάσαμε στο κότερο οι μεγάλοι είχαν πάει...

Όταν φτάσαμε στο κότερο οι μεγάλοι είχαν πάει...

Όταν φτάσαμε στο κότερο οι μεγάλοι είχαν πάει...

Όταν φτάσαμε στο κότερο οι μεγάλοι είχαν πάει...

Όταν φτάσαμε στο κότερο οι μεγάλοι είχαν πάει...

Ήρθαν και τα χρόνια της σκλαβιάς. Τώρα σχεδόν καθόλου...

Ήρθαν και τα χρόνια της σκλαβιάς. Τώρα σχεδόν καθόλου...

Ήρθαν και τα χρόνια της σκλαβιάς. Τώρα σχεδόν καθόλου...

Ήρθαν και τα χρόνια της σκλαβιάς. Τώρα σχεδόν καθόλου...

Ήρθαν και τα χρόνια της σκλαβιάς. Τώρα σχεδόν καθόλου...

Ήρθαν και τα χρόνια της σκλαβιάς. Τώρα σχεδόν καθόλου...

Ήρθαν και τα χρόνια της σκλαβιάς. Τώρα σχεδόν καθόλου...

Ήρθαν και τα χρόνια της σκλαβιάς. Τώρα σχεδόν καθόλου...

Ήρθαν και τα χρόνια της σκλαβιάς. Τώρα σχεδόν καθόλου...

Ήρθαν και τα χρόνια της σκλαβιάς. Τώρα σχεδόν καθόλου...

Ήρθαν και τα χρόνια της σκλαβιάς. Τώρα σχεδόν καθόλου...

Ήρθαν και τα χρόνια της σκλαβιάς. Τώρα σχεδόν καθόλου...

Ήρθαν και τα χρόνια της σκλαβιάς. Τώρα σχεδόν καθόλου...

οπ' το καρποτάκι, το κοιτούσε απαλά λέγοντας...

Μιά μέρα που τους παρακαλούθ' οσα ξεπλωμένος...

Μιά μέρα που τους παρακαλούθ' οσα ξεπλωμένος...

Μιά μέρα που τους παρακαλούθ' οσα ξεπλωμένος...

Μιά μέρα που τους παρακαλούθ' οσα ξεπλωμένος...

Μιά μέρα που τους παρακαλούθ' οσα ξεπλωμένος...

Μιά μέρα που τους παρακαλούθ' οσα ξεπλωμένος...

Μιά μέρα που τους παρακαλούθ' οσα ξεπλωμένος...

Μιά μέρα που τους παρακαλούθ' οσα ξεπλωμένος...

Μιά μέρα που τους παρακαλούθ' οσα ξεπλωμένος...

Μιά μέρα που τους παρακαλούθ' οσα ξεπλωμένος...

Μιά μέρα που τους παρακαλούθ' οσα ξεπλωμένος...

Μιά μέρα που τους παρακαλούθ' οσα ξεπλωμένος...

Μιά μέρα που τους παρακαλούθ' οσα ξεπλωμένος...

Μιά μέρα που τους παρακαλούθ' οσα ξεπλωμένος...

— Ποιός τά ειπε, Μεγαλειότατε; μά... η παροιμία.

Μα την άλληθρα, ειπε ο Έρρικος με ζαηρότητα...

Μα την άλληθρα, ειπε ο Έρρικος με ζαηρότητα...

Μα την άλληθρα, ειπε ο Έρρικος με ζαηρότητα...

Μα την άλληθρα, ειπε ο Έρρικος με ζαηρότητα...

Μα την άλληθρα, ειπε ο Έρρικος με ζαηρότητα...

Μα την άλληθρα, ειπε ο Έρρικος με ζαηρότητα...

Μα την άλληθρα, ειπε ο Έρρικος με ζαηρότητα...

Μα την άλληθρα, ειπε ο Έρρικος με ζαηρότητα...

Μα την άλληθρα, ειπε ο Έρρικος με ζαηρότητα...

Μα την άλληθρα, ειπε ο Έρρικος με ζαηρότητα...

Μα την άλληθρα, ειπε ο Έρρικος με ζαηρότητα...

Μα την άλληθρα, ειπε ο Έρρικος με ζαηρότητα...

Μα την άλληθρα, ειπε ο Έρρικος με ζαηρότητα...

Μα την άλληθρα, ειπε ο Έρρικος με ζαηρότητα...

άπεργίες, περιορισμός του ηλεκτρικού ρεύματος...

Εγώ πολλά γράμματα μπροστά μου. Θ' άρχισω...

Εγώ πολλά γράμματα μπροστά μου. Θ' άρχισω...

Εγώ πολλά γράμματα μπροστά μου. Θ' άρχισω...

Εγώ πολλά γράμματα μπροστά μου. Θ' άρχισω...

Εγώ πολλά γράμματα μπροστά μου. Θ' άρχισω...

Εγώ πολλά γράμματα μπροστά μου. Θ' άρχισω...

Εγώ πολλά γράμματα μπροστά μου. Θ' άρχισω...

Εγώ πολλά γράμματα μπροστά μου. Θ' άρχισω...

Εγώ πολλά γράμματα μπροστά μου. Θ' άρχισω...

Εγώ πολλά γράμματα μπροστά μου. Θ' άρχισω...

Εγώ πολλά γράμματα μπροστά μου. Θ' άρχισω...

Εγώ πολλά γράμματα μπροστά μου. Θ' άρχισω...

Εγώ πολλά γράμματα μπροστά μου. Θ' άρχισω...

Εγώ πολλά γράμματα μπροστά μου. Θ' άρχισω...

ΤΟ ΕΞΟΧΙΚΟ ΜΑΣ ΣΠΙΤΙ

Στο έξοχικό μας το μικρό σπιτάκι, πούναι με πεδικά...

Στο έξοχικό μας το μικρό σπιτάκι, πούναι με πεδικά...

Στο έξοχικό μας το μικρό σπιτάκι, πούναι με πεδικά...

Στο έξοχικό μας το μικρό σπιτάκι, πούναι με πεδικά...

Στο έξοχικό μας το μικρό σπιτάκι, πούναι με πεδικά...

Στο έξοχικό μας το μικρό σπιτάκι, πούναι με πεδικά...

Στο έξοχικό μας το μικρό σπιτάκι, πούναι με πεδικά...

Στο έξοχικό μας το μικρό σπιτάκι, πούναι με πεδικά...

Στο έξοχικό μας το μικρό σπιτάκι, πούναι με πεδικά...

Στο έξοχικό μας το μικρό σπιτάκι, πούναι με πεδικά...

Στο έξοχικό μας το μικρό σπιτάκι, πούναι με πεδικά...

Στο έξοχικό μας το μικρό σπιτάκι, πούναι με πεδικά...

Στο έξοχικό μας το μικρό σπιτάκι, πούναι με πεδικά...

ΠΑΙΔΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ

Ο Νίκος δείχνα στο Γιώργο το νέο του δωρο...

Ο Νίκος δείχνα στο Γιώργο το νέο του δωρο...

Ο Νίκος δείχνα στο Γιώργο το νέο του δωρο...

Ο Νίκος δείχνα στο Γιώργο το νέο του δωρο...

Ο Νίκος δείχνα στο Γιώργο το νέο του δωρο...

Ο Νίκος δείχνα στο Γιώργο το νέο του δωρο...

Ο Νίκος δείχνα στο Γιώργο το νέο του δωρο...

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ"

Αθήναι, δδς Γ' Σεπτεμβριου 28 αρ. τηλ. 55-536-5 Δεκεμβριου 1945

ΣΑΣ θυμίζω και πάλι να προσέχετε στην ημερομηνία...

ΣΑΣ θυμίζω και πάλι να προσέχετε στην ημερομηνία...

Πολύ ενδιαφέροντα δ' αυτά που μου γράφετε...

Πολύ ενδιαφέροντα δ' αυτά που μου γράφετε...

Πολύ ενδιαφέροντα δ' αυτά που μου γράφετε...

Πολύ ενδιαφέροντα δ' αυτά που μου γράφετε...

τὴν ὁμορφίαν τῆς ἐξοχῆς ἐπὶ μονότονον μαγαγοπήγαδο τῆς πόλης». Ἄλλα... ἄς ἐκάνες κ' ἀλοῦδες, Ὀκτώβρη μῆνα, μὲ τόσα μαθήματα πού σέ περιμένουν. Τό κομμάτι σου ἐκείνο τὸ ἔλαβα καί, ἂν δὲν κάνω λάθος, περιμένει τὴ σειρά του ἐπὶ τὰ ἐγκριζόμενα, γιὰ νὰ δημοσιευθῆ κάτω ἀπ' τὸ «πολύ ὄρατο καινούργιο σκίτσο τοῦ κ. Βώττη». Τέλος... «ἔτσι εἶναι ἡ ζωὴ», «τὰ καλὰ κόποις κτώνται» καί τὰ λοιπὰ καί τὰ λοιπὰ.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Δικαιώμα ἐγκρίσεως διὰ τοὺς συνδρομητάς ἢ τὰ τέκνα των δεχ. 100, διὰ τοὺς ἐνοικιαστές δεχ. 200. Ὅσα ψευδώνυμα ἀκολουθοῦνται ἀπὸ α, ἀνήκουν σὲ ἄγρια, ὅσα ἀπὸ κ, ἀνήκουν σὲ κορίτσια.

Νέα ψευδώνυμα: Τρελλὸ Ναυτάκι, ἄ. (ΧΜ). Ὁρεινὸς Πορφυρίων, ἄ. (ΑΖ). Θρίαμβος τοῦ Δικαίου, ἄ. (ΑΑ). Γιάννης Γιαννάκης, ἄ. (Ι).

Ἀνυπόκριτες ψευδωνυμίων: Ἡρωϊκὸς Σιγατός, ἄ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς Βοτανάκης (ναί, πάντα ἢ ἴδια χαρὰ γιὰ τὸ κομμάτι σου, θὰ ἴδω τί μπορεῖ νὰ γίνῃ) Διλόγαν (περαστικά γρήγορα, ἐλπίζω, θὰ ἱκανοποιηθῆς. θὰ σοῦ γράψω καί χωριστὰ μόλις μπορέσω) Θρίαμβον τοῦ Δικαίου (προτίμησα νὰ σοῦ δώσω τὸ ψευδώνυμο πού εἶχε κ' ὁ μπαμπᾶς σου, καί πού τὸ τίμησε μὲ τὸ παραπάνω στίς σελίδες μου). Σανθὴν Περγηνήτισσαν (δὲν πειράζει, τὸ ἴδιο εἶναι, ἀφοῦ ἀνανέωσες τὸ ψευδώνυμο γιὰ τὰ κομμάτια σου δὲν θυμόμαί τίς) ὀπισθοποτε, στίλεις καί κανένα ἄλλο) Δισιόδοξην, Πέτρον Ἰωννίδην κτλ. κτλ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 303ου Διαγωνισμοῦ Λόγων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 15 Νοεμβρίου, καί πέραν ἀκόμη, ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν δημοσιευθῆ.

160. Λεξιγράφος

Μυθικὸς θεραπευτὴς (Μά καί «πύξις» τῆς μετροικῆς) Μὲ νησάκι ἐπὶ Αἰγαίου Κλεινὸ γλύπη κάνει ἀρχαίο.

Κορινθιακὸ Ἀερογιάλι

161. Συλλαβογράφος

Σύνθεσμος ἐποθετικὸς Κ' ἕνας αἰγυπτιὸς θεός, Ἀρχαίο κίτθον φρούριο Πού ἀξίζει ἕνα... θούριο.

Χρυσάνθεμον

162. Μεταγραμματισμὸς

Κόποις τῆς Ἑλλάδος πόλις Γράμμα τῆς ἀλλάξεως μόλις Καί ἀκούεις ἐκστατικοί Ὅργανο κρουστό γλυκὸ.

Βολιωτόπουλο

163. Ἀναγραμματισμὸς

Σπανάκι, δυστυχῆς ἐγώ, Μά οὐ μὲ ἀναγραμματίζεις. Καί σὲ βιβλίον σχολικὸ Τὸν κόσμον ὅλον ἀντικρίζεις.

Σὲρ Νιν

164. Κρυπτογραμικὸν

- 128456758 = Πέροςης στρατηγός
- 2312 = Ἡ ἀμαξία του.
- 35458 = Νῆσος τοῦ Αἰγαίου.
- 43212 = Πόλις τῆς Β' Ἑλλάδος.
- 53158 = Φυσικὸς λιμὴν.

- 65128 = Πλάνης.
- 7378 = Θεὰ καί μετέωρον.
- 82158 = Νῆσος τοῦ Αἰγαίου.

Μακεδονομάχος

165. Δικτυωτὸν

- * * * * * = Μυθολογικὸς ἵππος.
 - * * * * * = Καλλιθεγεῖ τὴν γῆν.
 - * * * * * = Πόλις τ. Οὐγγαρίας.
 - * * * * * = Γυνὴ τῆς Βίβλου
- Καί κατέτος τὰ ἴδια.

Ἀτίθαστος

166—170. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς οἰουδήποτε γράμματος εἰς ἐκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

φάρος, ἀήρ, μέσος, θόρα, αὐτός. Ἐξερωνητῆς τῶν Ἀστρων

171. Διπλὴ Ἀκροστιχίς

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι λέξεων ἀποτελοῦν μυθικὴν μάχισσαν, τὰ δὲ δευτέρα γράμματα ἀρχαίον μυθικὸν βασιλεῖα:

- 1, Μούσα 2, Ἀσιατικὴ Μεγαλόνησος 3, Εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα 4, Πόλις τῆς Β. Ἑλλάδος 5, Ἀρχαίος ποιητῆς.

Γκλόρια

172. Φωνηεντόλιπον ἐξ Ἀκροστιχίδος
Τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦν φωνηεντόλιπον τύπου:

* * * * *
τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἀνάκωσις:
Πόλις τῆς Γραφῆς — Μοῖρα — Ἀρχαίος ἀρχιτέκτων — Αἰγύπτιος βασιλεὺς — Κριτῆς τοῦ Ἄδου.

Ἔβλον Ἀπελέγητον

173. Γρίφος

θ (ἐκατὸν ἔτη) ε βού ε
ε βού ε
ε
Ἄγρευς

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Δὲν δημοσιεύεται Ἄγγελια ὑπερβαίνουσα τοὺς δεκαπέντε στίχους, καί μόνον μίαν τοῦ καθενὸς εἰς καθὲς φυλλάδιον. — Ἐὰς δέκα τὸ πλεον λέξεις μὲ ἀπλὰ στοιχεῖα δεχ. 30. Πέραν τῶν δέκα λέξεων, 3 δεχ. ἢ λέξεις μὲ ἀπλ., 4 δεχ. μὲ παρὰ καί 5 δεχ. μὲ κεφαλαία. Ὁ χωριστὸς στίχος δεχ. 20.

[Α — 45]

Πρωτοπαίοντας στήν κίνησι χαίρετὸ ὄλους-ες. Ἀλληλογραφῶ. Δίσις Ἰωάννην Ματαράγγην. Ἰθάκη.

Γιάννης Γιαννάκης

[Α — 64]

Βρέθηκα ὄλο τὸ καλοκαίρι μακρὰ ἀπ' τὴν Ἀθήνα—κι' ἀπ' τὴν κίνησι τῆς «Διάπλασης».

Σαναγωγόντας...

Στὰ παιδιὰ τῆς Σπάρτης—τῆς ὁμορφῆς παιρίδας, χαίρειμους θερούμους.

Μηνύματα ἀγάπης σ' ὄλους τοὺς φίλους καί στίς φίλες.
Ἄπ' τὴν Ἡρωίδα Ἑλληνοπούλα περιμένο πάντα μὲ τὴν ἴδια διάθεσι...
Πρόθυμος ν' ἀλληλογραφῶ μ' ὄλους κ' ὄλας πού κλείνουν μέσῃ στήν

ψυχὴ τους τὴν Ἑλλάδα, τὴ Μεγάλῃ κ' Ἐνδοξῇ...
Βοτανάκης

[Α — 47]

Πρωτοπαίοντας ἐπὶ ὄρασι σαλονάκι τῆς «Διαπλάσεως» χαίρετὸ φιλικὰ ὄλο τὰ Διαπλάσοπούλα. Ἀλληλογραφῶ μὲ τὴν Μεγάλῃ Τάξῃ. Περιμένο μὲ ἀνυπομονηρία ἀπ' ὄλους καί ὄλας. Δίσις Χριστίαν Καπρίνη, ΟΥΝΡΑ Τμήμα Ὑγείας, Καβάλλα, διὰ:

ΔΡΟΣΟΣΤΑΛΑΧΤΗ

[Α — 48]

Ἀνταλλάσσω Μηνύμα Μυστικὸ Δίσις Χριστίαν Καπρίνη Ρωμανοῦ 15, Καβάλλα. **ΑΜΑΡΥΛΛΙΣ**

[Α — 49]

Κίεσα ἀγαπημένη φίλη. Φίλησέ μου τὸν βαπτισμὸ μου. Ναυτάκι, Νίτσα, Δὴ Ἀλόη, τί γίνεστε, θυμάστε τὴν Γκλόρια; Ἀρσοστάλαχτη (Δύτεια) καλωσόρισες ἐπὶ συντροφίᾳ κας. Θυμάσαι τὰ γέλια μας μὲ τὴν Ταξιαρχία; **ΑΜΑΡΥΛΛΙΣ**

[Α — 50]

Νίτσα ὄλας οἱ Ὀθωνοζουῆδες ἐπὶ «Διάπλασι» βρεθήκαμε. Δὲν θὰ πάρες ψευδώνυμο; Προσοχὴ ἐπὶ μάτια τοῦ ἀετοῦ **ΑΜΑΡΥΛΛΙΣ**

[Α — 51]

Ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικά. Διαπλάσοπούλα-ες περιμένο στείλατε πρὸς τὴν Δίσις Σοφία Μητσάνη, Βαθὸ Ἰθάκης διὰ Βοσιποπούλα **ΑΜΑΡΥΛΛΙΣ**

[Α — 25]

ἈΣΦΑΛΩΣ θὰ σὲς δακτυλοδεικτοῦν ὡς τὸν καλύτερον λύτην αἰνεμάτων καί σταυρολέξων, ἐκρηχισμοποιῆτε τὸ Ἐγγειρίδιον τῶν Σταυρολέξων. Περιέχει ἐκτός ἀπὸ ὀδηγίας διὰ σταυρολέξα καί πίνακα θεῶν, ἡρώων, στρατηγῶν, βασιλέων, φιλοσόφων, προφητῶν ζώων φυτῶν κλπ. δεχ. 300. Πωλοῦνται ἐπὶ «Διάπλασι τῶν Παιδῶν» ἢ Βιβλιοπωλεῖα Ἑλευθερουδάκη, Σαλιβέρου, Σιδερέη ἢ γράψατε: Κ. Κουκκίδην, Κλεομένους ἀρ. 2, Ἀθήναι.

[Α — 53]

Οἱ φίλοι τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ περιόδικου «Ἐργενα» μποροῦν ν' ἀπευθύνωνται ἐπὶ Γραφεῖο Ἀθηνῶν ὁδὸς Ἀγλαύρου, 9 Κουκκίαι

[Α — 54]

Θάθελα πολὺ ν' ἀλληλογραφοῦμε Ἀφοβο Μάτι καί κάνε τὴν ἀρχὴ γιὰτὶ δὲν ξέρω Διεύθυνσι. Ἐπίσης ἀλληλογραφῶ καί ἀνταλλάσσω Μ. Μ. μὲ ὅποιον Διαπλάσοπούλο θάθελε ν' ἀποκτήσῃ μὲ καλὴ φίλη. Γράψατε ἐπὶ Διεύθυνσι: Κον Λουκά Δασάκη, Καρδα καί Ραζμικώτικα 20, Ἀθήνας γιὰ τὴν Ροδαυγῆ

ΤΟ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ» ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΟΔΟΣ ΛΕΚΚΑ, 18
Βιβλιοπωλεῖον «Ἡ Ἀνατολή»

Στὸ Πρακτορεῖο αὐτὸ βρίσκετε Τόμους «Διαπλάσεως» χρυσόδετους — Μικρὰ Μυστικά — Ἀυσόχαρτο — τὰ φύλλα τοῦ 1945 κλπ.

Κάνετε ἐπίσης τὴν ἔγγραφὴν σας ἢ τὴν ἀνανέωσιν